

QUE VEURE A EL PRAT DE LLOBREGAT

A. La Seda.

L'any 2000, l'antiga fàbrica de La Seda tancà definitivament les portes i, amb posterioritat, s'enderrocaren les antigues instal·lacions dins del projecte de construcció del futur eixample nord. De l'antic complex industrial es conserva una xemeneia. La presència del grup La Seda al Prat es manté amb una filial al sector Enkalene, amb el nom Artenius España SL (rep aquest nom des de l'1 d'octubre del 2012).

B. La Papelera Española. Carrer Nicolás M. Urgoiti, 44

L'any 1916, La Papelera Española va comprar al Prat uns terrenys situats al Nord del nucli urbà amb "el propósito de establecer en este término municipal una gran fábrica que será una de las más importantes de España y que por lo tanto ha de reportar a esa población un notable incremento".

La zona escollida era una important extensió de terrenys d'unes dues hectàrees i mitja, delimitada pel riu, les vies del tren i la carretera a Barcelona, on hi havia també l'escorxador municipal. La Papelera condicionava la seva instal·lació a la compra d'aquest, perquè era necessari en el seu projecte. Per aquest motiu, l'Ajuntament accedí en la venda i inicià el projecte d'un nou escorxador, que s'encarregà a l'arquitecte municipal Antoni Pasqual, i que s'executà entre els anys 1918-1919 en terrenys on avui hi ha el Cèntric Espai Cultural.

C. Plaça d'Espanya

C1. Avinguda de Josep Anselm Clavé

Aquesta avinguda es va projectar en el Pla de reforma i eixample de 1916 com la principal via d'accés al nucli urbà, tot substituint l'estret carrer del Pont (actual de Nicolás M. Urgoiti). L'avinguda, coneguda popularment com la Rambla, havia de facilitar el trànsit de vehicles en els dos sentits de la marxa i havia de ser una artèria dinàmica de la població.

L'avinguda es dedicà a Josep Anselm Clavé, impulsor del moviment coral a Catalunya i una peça important del moviment associatiu. Sota el seu impuls es van formar una sèrie de societats corals, conegudes amb el nom de Cors de Clavé, que buscaven elevar la cultura dels obrers mitjançant la música i el cant, i oferir una alternativa a l'oci de taverna. Com a curiositat, és una de les personalitats que té més carrers dedicats a tota Catalunya.

D. Església de Sant Pere i Sant Pau i la rectoria

El 20 de [juliol](#) del [1936](#), un grup de la FAI (amb alguns pratencs) procedent del barri de la Torrassa de l'Hospitalet, va incendiar l'antiga església juntament amb la rectoria.. El 1939 el [cinema Moderno](#), s'habilita com a església.

A partir del 1939 es va constituir la "Junta de Reconstrucción del Templo Parroquial del Prat de Llobregat", que amb els ajuts oficials i els diners aconseguits a través dels actes que organitzava, va promoure la construcció del conjunt antic de l'actual temple. L'arquitecte municipal, [Joaquim de Moragas Ixart](#), va projectar un temple neogòtic del qual només se'n va arribar a construir la cripta, juntament amb el campanar i la rectoria. A l'interior de la cripta hi destaquen les pintures murals de [Josep Bages](#). Després el culte retorna a la cripta de l'església, que és beneïda el 1948. Uns anys més tard, entre el 1969 i el 1971, es construeix la resta del temple actual, obra de l'arquitecte Robert Terradas Via. Va ser beneït el 1971.

E. L'Escola de La Seda

La Seda aplicava una política social avançada, similar a la que seguien les indústries holandeses, però que, alhora, resultava paternalista i controladora. Així oferia activitats i serveis per als treballadors i les seves famílies, com ara: escola de nens (1959) i el finançament de l'educació de les nenes, colònies infantils, economat, habitatges, etc.,

F. Casa de la Vila

A començament del segle XX, el vell casalot del comú tenia greus deficiències i les autoritats municipals es van plantejar la construcció d'un edifici nou. L'aprovació del projecte s'acordà en el Ple municipal del 14 d'agost de 1904. La nova casa consistorial, aixecada en el mateix solar que ocupava l'edifici vell, va ser projectada per l'arquitecte municipal Joan Feu i Puig i les obres van ser executades pel mestre d'obres Albert Feu Guilera.

El cost total de les obres va ascendir a 43.000 pessetes i l'Ajuntament s'endeutà durant anys per poder fer front a les despeses. El deute va ser tan important que es van demanar ajuts econòmics als grans propietaris forasters i es van emetre obligacions.

Amb els anys, s'hi van anar fent reformes, algunes de poc volum i altres que afectaren el conjunt de l'edifici. Així, a finals de 1916 s'aprovà la construcció dels sanitaris i el 1933 s'acabà la instal·lació de la calefacció central amb aigua calenta.

A l'interior de l'edifici de l'Ajuntament hi ha uns elements destacables que s'han conservat de l'obra original i d'altres que han estat adaptats als nous usos oficials i administratius.

- L'escala al saló de plens
- Vitralls de l'escala principal.
- Sala de premsa i rellotge,

G. Nen amb sargantana

Descripció: Bronze dues peces. Nen: 110 x 33 x 50 cm Sargantana: 15 cm

Obra de l'escultor Francisco López que va ser inaugurada a la Festa Major de 1994

Es tracta d'una escultura de bronze a mida natural, que mostra un gran realisme: un nen assegut que observa una sargantana.

És una obra encarregada per l'Ajuntament del Prat per culminar el procés de remodelació d'una part important del nucli antic del Prat, que afectà els carrers de Ferran Puig i de Jaume Casanovas, l'avinguda de Josep Anselm Clavé i la mateixa plaça de la Vila.

L'autor ha dedicat molts anys de la seva vida a l'estudi de la interrelació de les obres escultòriques amb l'arquitectura i els plans urbanístics. Nen amb sargantana, s'emmarca dins de l'estil realista de l'autor, amb una gran capacitat de commoure, tot mostrant escenes quotidianes de gran tendresa i veracitat. Les mides naturals del model del nen refermen aquesta plasmació de la realitat amb una carrega poètica.

H. Mercat municipal.

Fins a la construcció del Mercat Municipal, la plaça de la Vila serà el punt de venda principal de tota mena de productes. A partir del 1921, quan els aliments es venguin en el mercat, les parades ambulants es dediquen, entre d'altres, a la roba, estris domèstics i eines del camp. És l'antecedent del mercat setmanal que encara es manté, actualment a la Ronda del Sud.

Inicialment, el mercat només disposava d'una nau i una entrada única per la plaça de la Vila. L'ampliació del sud-est del solar, fins arribar al carrer d'Ignasi Iglésias, s'efectuà entre el 1934 i el 1944, i la de l'est, fins arribar al carrer del Centre, entre 1937 i 1944. Amb aquestes ampliacions es completava el mercat amb la seva estructura actual, amb els tres accessos.

J. Teatre Modern

Construït al 1930 seguint el projecte de l'Arquitecte municipal Emili Gutiérrez Díaz. Aquest edifici d'inspiració neoclàssica, nascut originàriament com a cinema, s'aixeca sobre l'antiga Sala La Moderna, un dels locals d'esbarjo més populars des de començaments d'aquest segle.

El nou Modern, emprat també com a local de varietats, va ser expropiat després de la Guerra Civil i fins a la inauguració de la cripta l'any 1948 s'hi van fer els oficis religiosos. Tornà a funcionar com a cinema fins a l'any 1985, en què tancà definitivament les seves portes. L'any 1991 va ser adquirit per l'Ajuntament que l'ha destinat a teatre.

Nascut originàriament com a cinema, substituïa l'antiga Sala La Moderna (1906), un dels locals d'esbarjo més populars des de començaments del segle XX.

A partir de 1960, i fins el 1985, data del seu tancament definitiu, es dedicà exclusivament a les projeccions cinematogràfiques. L'any 1991, el Moderno va ser adquirit per l'Ajuntament del Prat i es destinà a teatre i espai polivalent que acull alguns dels actes més destacats de la ciutat.

J1. L'Artesà

L'Artesà del Prat de Llobregat és un edifici construït el [1919](#) com a seu de l'entitat cultural [Centre Artesà](#), creada al [segle XIX](#) i que s'escindí el 1919 per qüestions ideològiques. D'aquesta escissió en sorgí el [Centre Autonomista](#), que s'instal·là a la plaça de la Vila, mentre que el Centre Artesà va decidir la construcció del nou local al carrer del Centre. El conjunt inclou un saló teatre, un cafè i un ampli jardí.

K. Carrer Ferran Puig

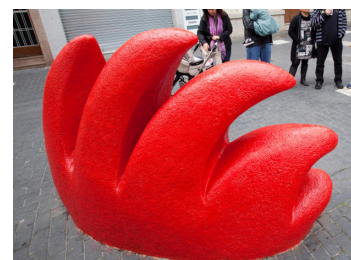
L. La Font dels Galls

Any: 1995

Autora: Imma Jansana

Descripció: Pedra artificial i pintura a l'aigua. 100 x 140 x 45 cms

El 27 de setembre de 1959, durant la celebració de la Festa Major, es va inaugurar de manera oficial el servei municipal d'aigua potable, que des de feia poc més d'un any abastia el nucli urbà del Prat. Per a commemorar l'efemèride es va construir una font, al passatge del rector Martí i Piñol, coronada per dos galls amb actitud agressiva que simbolitzaven la raça Prat. La font es va fer molt popular i era coneguda com la font dels galls.

M. Torre Muntades

El gener de 1885, Leocadia Rogés i Martell, vídua de Joaquim Casanovas i Rubió, ven una finca que posseïa al terme municipal del Prat. El comprador és Josep Muntadas i Rovira, un dels fills de Josep Antoni Muntadas, fundador de la important indústria cotonera "L'Espanya Industrial". Una de les clàusules del contracte de venda obligava el nou propietari a edificar en un termini màxim de dos anys.

La família Muntadas volia construir una torre d'estiueig que encarrega al destacat mestre d'obres barceloní Lluís de Miquel i Roca. En desconeixem l'arquitecte del projecte. A finals del mateix any 1885 les obres de construcció s'havien acabat.

L'edifici, d'estil eclèctic, contrastava profundament amb la resta de construccions del poble, molt més modestes, com corresponia a la situació econòmica dels seus habitants. La casa té una part de planta baixa, pis i golfes i una altra part únicament amb planta baixa i terrat amb una superfície total de 260 metres quadrats.

N. Pota blava

Any: 2006

Autor: Francisco López

Descripció: bronze

L'escultura Pota blava va ser un encàrrec de l'Ajuntament, l'any 2006, a l'escultor Francisco López com a homenatge i reconeixement a la raça avícola autòctona del Delta del Llobregat i que ha donat tanta anomenada al Prat.

El lloc escollit per a la seva instal·lació va ser la plaça de Pau Casals, al costat de la [Torre Balcells](#), una antiga explotació agrícola i ramadera i que, a finals dels anys cinquanta del segle XX, va donar pas a la urbanització de l'entorn de l'avinguda de la Verge de Montserrat (zona coneguda com a predi Balcells).

O. Torre Balcells

En desconeixem els orígens d'aquest interessant edifici que, originalment, era una torre aïllada de planta baixa, dues plantes i golfes, amb coberta a dos vessants i torratxa – miranda a la part superior.

El nom més antic que es coneix de la finca de la que formaria part la torre, és el de Mas Cortit, finca que passà a mans de Joan Vallbona Mari, natural de la Conca de Barberà, que hauria de ser el promotor d' aquest edifici. Vallbona llegà la propietat, l'any 1864, a la seva filla, Dolors Vallbona. A la mort de Dolors Vallbona, l'any 1906, la finca va ser heretada pel seus fills: Josep, Francesc, Enric i Ventura Balcells i Vallbona. La Torre era el centre de l'explotació agrícola i ramadera dirigida pels masovers i les parts nobles de l'edifici hostatjaven els propietaris quan visitaven la finca, en especial a l'estiu.

Els propietaris aixecaren edificacions de caràcter rural annexes a la Torre com ara, coberts, estables i tanques. Poc després d'heretar, els germans Balcells i Vallbona van començar a demanar permisos per aixecar cases als límits de la seva propietat, el predi Balcells, que anaven, de nord a sud, de l'actual carrer Gavà al de Narcís Monturiol i, d'est a oest, dels carrers de Frederic Soler a Jaume Casanovas.

P. Cases d'en Puig

Les cases d'en Puig, situades al costat de l'avinguda Verge de Montserrat, són els habitatges més antics del Prat que es conserven. Construïdes l'any 1784 per allotjar els jornalers que treballaven al camp. Després de la rehabilitació, a l'any 2001, van entrar en funcionament com a equipament municipal.

Totes elles són de planta baixa i un pis amb portes d'arc rebaixat i una finestra, sense balcons. Eren cases austeres, amb les parets de pedra del Garraf, amb bigues de fusta i teulada de teules àrabs. A l'entrada hi havia la sala, que feia de cuina i menjador, amb una gran llar de foc. Passant per sota de l'escala, es trobava una altra estança on dormien els galls i les gallines i on hi havia la comuna. Al pis de dalt hi havia una peça al davant per als dormitoris i, al darrera, una sala que feia de graner i de dormitori ocasional. Davant de les cases hi havia un hort, un forn, un safareig i un pou comunitaris.

a. Camí de la fàbrica

Any: 2010

Autora: Teresa Riba

Descripció: Bronze dues peces. Home: 1,73 m. Dona: 1,60 m.

L'escultura va ser inaugurada el dia 6 de novembre de 2010, en el marc dels actes d'homenatge als treballadors i les treballadores del Prat que, amb la seva lluita personal, van contribuir a la lluita obrera pels drets laborals i unes condicions de treball dignes, així com a la seva contribució en el desenvolupament de la ciutat i al paper destacat que va jugar en la nostra història més recent.

Q. Cases de la Seda

L'any 1955, La Seda va iniciar la construcció de 110 habitatges. La finalitat era cobrir les necessitats de les famílies de treballadors vinguts de fora, que no trobaven cases on instal·lar-se al Prat. La inauguració oficial es va fer al juny de 1958. Les cases es van edificar als afores del nucli urbà i formaven un petit barri entre els carrers Girona i Jaume Casanovas, la carretera de l'Aviació i l'avinguda Onze de Setembre. Dos carrers nous, el del Vendrell i el de Carlos Stulemeijer, dedicat a un directiu de l'empresa, creuaven el barri. El projecte arquitectònic va ser obra de Joaquim de Moragas, arquitecte municipal.

S. Can Malet

T. Aeroport internacional de Barcelona.

Spotting. Mirador d'avions

L'*spotting* es la observació y el registre d'[avions](#), baixells, [trens](#) y/o [automòbils](#) de forma escrita o fotogràfica. Els *spotters* son les persones que tenen aquesta afició.

Els llocs on mes freqüentment es desenvolupa l'*spotting* es en els aeroports i zones properes. El que te mes interès es trobar un model d'avió nou, un esquema nou de pintura, companyies poc habituals, una nova matrícula, ...

En el cas de El Prat, els Spotters son apassionats de l'aviació i la aeronàutica que es posen entorn de l'Aeroport per a "caçar" tota mena de curiositats sobre els avions i apuntar-ho o fotografiar-ho com a col·lecció. Sobretot es fan moltes fotografies per aconseguir les millors fotos i les imatges mes espectaculars o mes estranyes.

U. Torre de La Ricarda

La Torre de la Ricarda és el nom popular amb què es coneix la **Casa Gomis**, una masia del **Prat de Llobregat**. Aquesta torre es coneguda com la *Torre de Cristall* i es troba a la finca de Can Bertrand, a l'**estany de la Ricarda**. Té unes 150 hectàrees de bosc, llacs i marines. No és ben bé una masia, sinó una gran mansió de tres plantes, envoltada de jardins i una pineda. Va ser construïda al

començament entre 1949 i 1963 per **Manuel Bertrand i Salsas**, i va ser focus de gran activitat intel·lectual durant els seixanta i setanta, però forçosament silenciada a partir de la construcció l'aeroport i la proximitat del soroll dels avions. El 2006 va ser escenari de la reunió d'uns artistes que van crear la pel·lícula que es presenta en una instal·lació a la Capella del **MACBA**.

V. El Semàfor i la torre

El Semàfor (la casa de Senyals) és un edifici històric construït a finals del segle XIX a la zona del Prat de Llobregat coneguda amb el nom de l'Albufera, a uns 200 m de l'antiga Caserna de Carrabiners.

Aquesta casa va ser edificada amb la finalitat de regular el trànsit marítim per la costa i reduir el nombre d'accidents. Això s'aconseguia mitjançant la instal·lació d'uns semàfors dotats d'uns telègrafs òptics que, seguint un codi preestablert, permetien la comunicació amb els vaixells que navegaven per la costa.

Aquest mas, conegut oficialment amb el nom de "Semáforo del Río Llobregat" es comunicava a més amb el del castell de Montjuïc gràcies a un telègraf de banderes.

W. Caserna dels Carabiners

Hasta bien entrado el siglo XX, el litoral de El Prat fue un territorio inhóspito y poco poblado, cubierto de marismas, arenales y pinedas. Muy alejado del pueblo, de los terrenos labrados y de los caminos más frecuentados.

Los carabineros llegaron a El Prat en el año 1.830, sólo un año después de la fundación del cuerpo. Reinaba todavía en España, Fernando VII (El felón), que murió en 1.833, quien antes de morir ratificó y promulgó la Ley Sálica hecha por su padre Enrique IV para que su hija Isabel pudiera reinar.

Su misión principal era la vigilancia de la costa, el rescate de naufragos (frecuentes debido a las barras de arena y fango que El Llobregat depositaba en su desembocadura y donde embarrancaban los barcos con destino al puerto de BCN) y, en particular, combatir el contrabando, especialmente el de tabaco.

Al final de nuestra última guerra incivil, en el año 1.940, fue disuelto el cuerpo como represalia por su fidelidad a La II República y, muchos de sus componentes fueron expulsados e, integrados en la guardia civil, los demás.

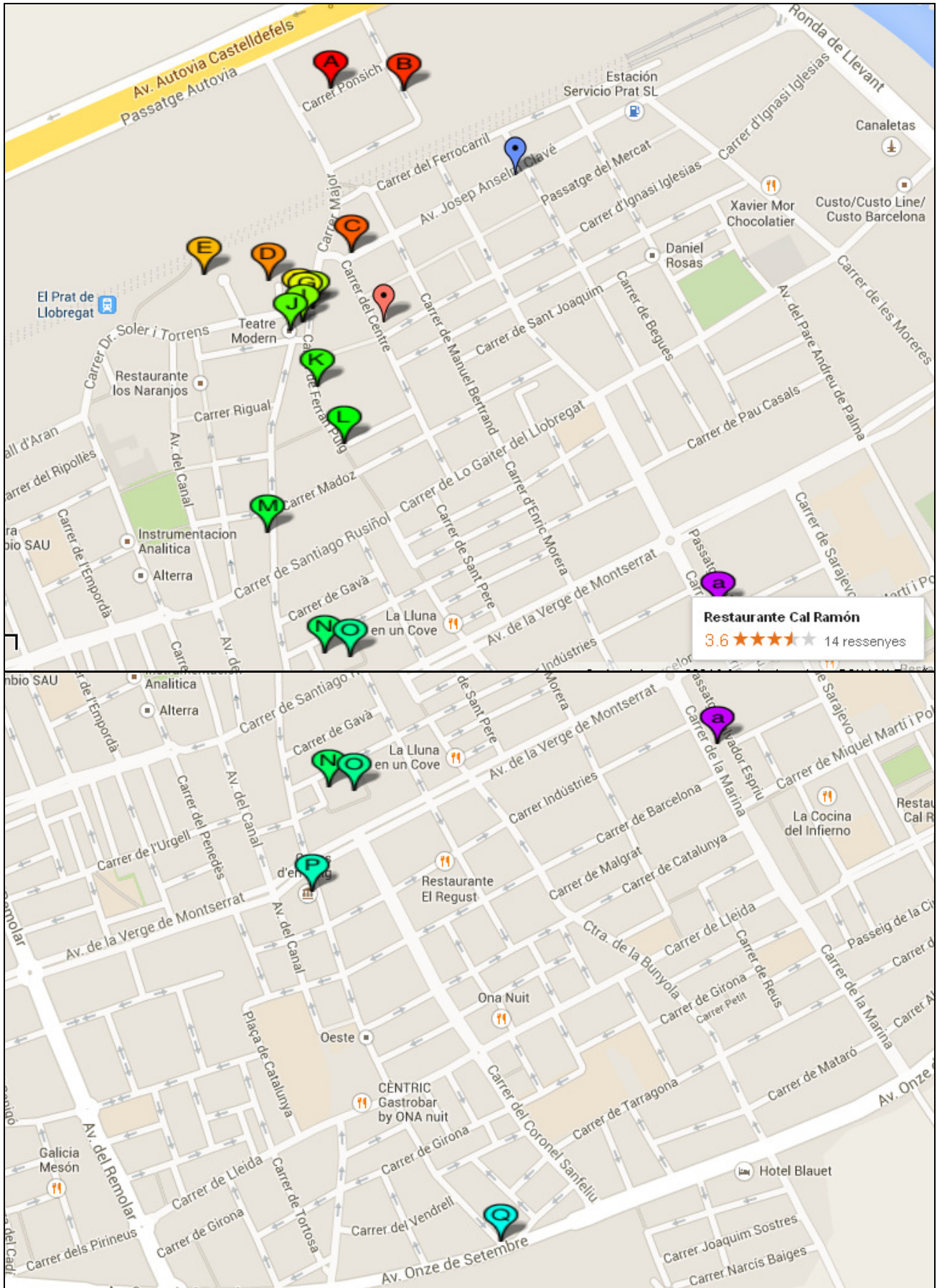

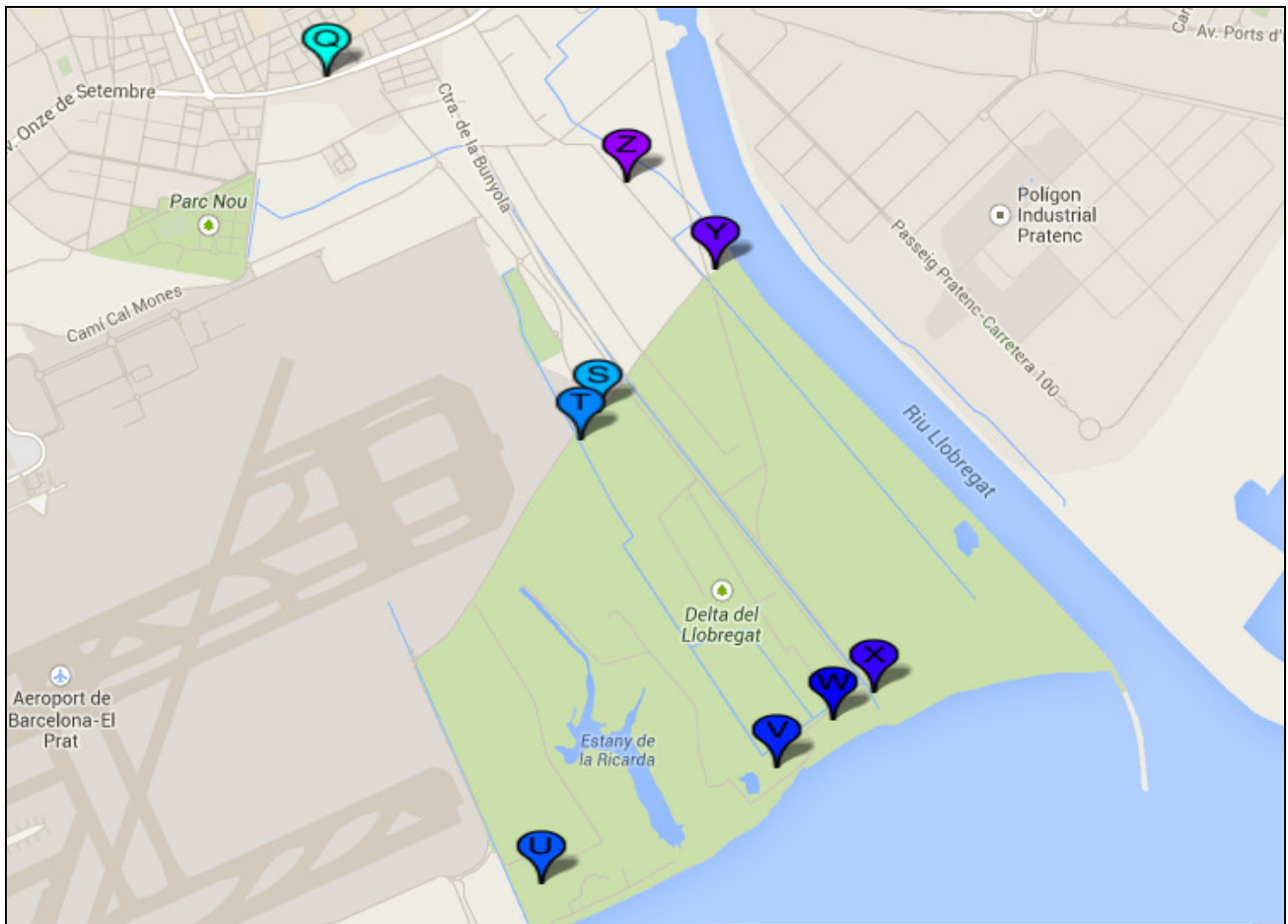
X. Can Tet i Mirador

Y. Cal Lluquer

Z. Cal Negre

<http://m.elpratocult.elprat.cat/papelera-espanola/>

- Seda de Barcelona
- La Papelera Española
- Plaça d'Espanya
- Av. de Josep Anselm Clavé
- Església de Sant Pere i Sant Pau
- Escola de La Seda
- Casa de la Vila
- Nen amb sargantana
- Mercat municipal
- Plaça de la Vila
- Teatre Modern
- L'Artesà
- Carrer Ferran Puig
- Font dels galls
- Torre Muntadas
- Pota blava

- Torre Balcells
- Cases d'en Puig
- Cases de la Seda
- Can Malet
- Spotting. Mirador d'avions
- Torre de La Ricarda
Punt de Spotting
- El Semàfor
- Caserna de Carabiners
- Cal Tet i Mirador
Informació
- Cal Lluquer
- Cal Negre
- Camí de la fàbrica